

Stečaj sprožajo tudi upniki

[Lana Dakić](#)

[vsi članki avtorja](#)

Finance

[32/2010](#)

[17.2.10](#)

00:01

Ko upnik ugotovi, da ne bo izterjal svojih terjatev pri dolžniku, ga lahko spravi v stečaj

Stečaj dolžnika je smiselno sprožiti, ko presodimo, da nam ta ne namerava poravnati svojih obveznosti in bi med vsemi upniki dolžnika iz stečajne mase prejeli tolikšno poplačilo, ki bi preseгло stroške dela in truda, povezane z vložitvijo predloga za stečaj.

Zaostrene gospodarske razmere so prinesle več predlogov upnikov za začetek stečajnega postopka dolžnikov. Pri Prvi finančni agenciji ugotavljajo, da je to posledica poglobljanja gospodarske krize, splošne nelikvidnosti in zaostrene omejevalne politike bank pri kreditiranju gospodarstva. Vse več upnikov namreč svojih terjatev ne more unovčiti z novimi dogovori ali prek izvršilnih postopkov, zato je tudi čedalje več predlogov za stečaj.

Po zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju lahko začetek stečajnega postopka zoper dolžnika predlagajo kar upniki. To pa tudi nekaj stane - za predlog za začetek stečajnega postopka bo treba že na začetku plačati predujem za kritje začetnih stroškov stečaja v znesku 3.434,50 evra (1.420,50 evra za stečaj zoper fizično osebo) in 246 evrov sodne takse. Zato je treba preveriti, ali se nam tak predlog sploh splača in ali smo res izrabili vse druge možnosti za unovčitev terjatve. Strokovnjaki trdijo, da je v primerjavi s tožbami ali izvršbami stečajni postopek razmeroma hiter in utegnemo vsaj delno poplačilo svoje terjatve prej doseči v stečajnem postopku.

Zbrati je treba kar nekaj dokazov

In kako naj se upnik tega loti? Po zakonu mora upnik - kot upravičenec za vložitev predloga za začetek stečajnega postopka - dati predlog v dveh izvodih sodišču, pri katerem je dolžnik vpisan v register. Za stečajne postopke nad pravnimi osebami in samostojnimi podjetniki so pristojna okrožna sodišča, za osebne stečaje pa okrajna.

V predlogu mora upnik navesti podatke o dolžniku, opisati dejstva in okoliščine, iz katerih izhaja, da je dolžnik postal insolventen, predložiti dokaze o teh dejstvih ter vložiti zahtevek, da sodišče nad dolžnikom začne stečajni postopek. Priložiti je treba še morebitne listinske dokaze o insolventnosti dolžnika in dokaz o plačilu predujma za kritje začetnih stroškov

stečajnega postopka.

Treba je dokazati dolžnikovo insolventnost

Upnik lahko sproži stečajni postopek, če izkaže terjatev do dolžnika, proti kateremu predlaga začetek postopka, in če dolžnik zamuja s plačilom terjatve več kot dva meseca. Strokovnjaki opozarjajo, da upnik ponavadi dokazuje insolventnost le z javno dostopnimi podatki, zato lahko v predlogu predlaga sodišču, naj pozove dolžnika, da posreduje podatke o premoženju, zapadlih in neporavnanih obveznostih ali o bilancah po zadnjih znanih podatkih. Upniki naj tudi od drugih upnikov pridobijo razna druga dokazila o insolventnosti dolžnika, kot so potrjeni obrazci IOP, pravnomočne izvršbe zoper dolžnika. Veliko lahko pomagajo tudi zadnje dolžnikove bilance.

Včasih dovolj le obveznosti in bilanca dolžnika

Obstajajo tudi okoliščine, ko upniku ni treba posebej dokazovati insolventnosti dolžnika. To je, ko dolžnik več kot dva meseca zamuja s plačilom ene ali več obveznosti v skupnem znesku, ki presega 20 odstotkov zneska njegovih obveznosti, izkazanih v letnem poročilu za zadnje poslovno leto pred zapadlostjo teh obveznosti.

Prav tako tudi, če je vrednost premoženja dolžnika nižja od vsote njegovih obveznosti oziroma pri dolžniku, ki je kapitalska družba, če je izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami dosegla polovico osnovnega kapitala in te izgube ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička ali rezerv. Torej v takšnih primerih mora upnik dokazati le obstoj višine zapadlih in neplačanih obveznosti ter priložiti bilance dolžnika.

Kaj mora upnik preveriti

Stečaj dolžnika je smiselno sprožiti, ko presodimo, da nam ta ne namerava poravnati svojih obveznosti in je njegovo premoženje tolikšno, da bi iz stečajne mase prejeli tolikšno poplačilo, ki bi preseglo stroške stečajnega predloga.

Pred vložitvijo predloga naj upnik preveri, ali je izrabil vse druge možnosti za unovčitev svoje terjatve.

Dolžniki lahko ob blokiranih računih odpirajo nove transakcijske račune ali pa poslovanje preusmerjajo iz prezadolženega podjetja na druga povezana podjetja. Zato naj upnik vedno preveri dolžnika in v takšnem primeru takoj vloži predlog za začetek stečajnega postopka.

Pomemben razlog za vložitev predloga za začetek stečajnega postopka je lahko tudi predpostavka, da bo dolžnik, ko bo soočen z danim predlogom, resneje presodil možnosti, da poravna svojo obveznost.

Upnik mora vsekakor najprej presoditi, ali lahko sodišču dokaže insolventnost dolžnika. Zato je treba preveriti čim več informacij o dolžnikovem premoženju. Kadar je večina premoženja dolžnika pod hipoteko drugih upnikov ali če vemo, da je premoženje dolžnika neznatne vrednosti, vložitev predloga za stečaj ni smiselna.